Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 85
van **KRISTOF SLAGMULDER**
datum: 10 november 2020

---

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Schuilkelder Tweede Wereldoorlog Denderleeuw - Erfgoedaspecten en toeristische valorisatie

De gemeente Denderleeuw wenst in de nabije toekomst het centrum op te waarderen en te vernieuwen. Daartoe werd op de gemeenteraad recentelijk een afsprakennota goedgekeurd.

Onder de parking naast het gemeentehuis zit nog altijd de vrij grote publieke schuilkelder uit de Tweede Wereldoorlog. Af en toe wordt die opengesteld voor het publiek, bijvoorbeeld tijdens Open Monumentendag van 2011 onder de noemer 'Conflict'.

De schuilkelder zelf heeft een fraaie structuur; zo zijn er nog heel wat restanten zichtbaar van de originele elektriciteits- en watervoorzieningen. De structuur zou gebouwd zijn rond 1942-1943 en zou plaats geboden hebben aan ongeveer 100 personen, met buitenmuren van 5 op 25 meter. Er was zelfs in een heuse opvang voor gewonden voorzien. Denderleeuw en zijn uitgebreide spoorweginfrastructuur en station zouden een mogelijk doelwit geweest zijn van de geallieerden omdat die frequent gebruikt werden door de Duitse bezetter. Hier ligt dan ook de voornaamste reden voor de bouw van de schuilkelder. Het zou de laatste nog bestaande schuilplaats zijn van de vijf die er origineel geweest zijn. Als een herinnering aan de Tweede Wereldoorlog zijn er heel wat mogelijke opportuniteiten voor deze grote structuur.

1. Welk statuut heeft deze schuilkelder op het vlak van erfgoed? Indien geen, zal de minister ter zake dan een initiatief nemen? Zo ja, welk? Zo niet, waarom niet?
2. Ziet de minister opportuniteiten op het vlak van erfgoed/toerisme? Zo ja, welke? Zo niet, waarom niet?
3. Zal de minister initiatieven nemen voor de bescherming en restauratie van de schuilkelder? Zo ja, welke? Zo niet, waarom niet?

MATTHIAS DIEPENDAELE
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD
op vraag nr. 85 van 10 november 2020
van **KRISTOF SLAGMULDER**

---

1. De schuilkelder van Denderleeuw uit de Tweede Wereldoorlog is niet opgenomen in de inventaris van het onroerend erfgoed, noch beschermd.

   In Vlaanderen zijn er in de aanloop naar en tijdens de Tweede Wereldoorlog vele schuilkelders opgetrokken ter bescherming van de burgerbevolking. Slechts enkele hiervan zijn opgenomen in de inventaris van het onroerend erfgoed. Een overzicht van alle nog bestaande schuilkelders is momenteel niet voorhanden. Een referentiekader ontbreekt om de erfgoedwaarde van de schuilkelder van Denderleeuw af te toetsen. Bijkomend onderzoek is nodig.

   Naar aanleiding van de honderdjarige herdenking van de Eerste Wereldoorlog werd het erfgoed van de 'Grooten Oorlog' geïnventariseerd en werden de meest waardevolle relicten uit de Eerste Wereldoorlog beschermd. Een dergelijke grondige thematische inventarisatie en beschermingscampagne van het erfgoed van de Tweede Wereldoorlog is nog niet gebeurd. Momenteel wordt het volledige bestand van beschermd erfgoed in Vlaanderen geëvalueerd en wordt ook nagegaan waar er grote hiaten zitten. Uit deze evaluatie zal blijken welke thema's de komende jaren prioritair aangepakt dienen te worden. Indien het erfgoed van de Tweede Wereldoorlog als een prioritair onderzoeksthema wordt geselecteerd, dan kunnen ook de schuilkelders voor de burgerbevolking verder onderzocht worden, wat kan resulteren in de opstart van een beschermingsprocedure voor de meest waardevolle exemplaren.

2. De schuilkelder werd in het verleden af en toe opengesteld. Dergelijke occasionele openstellingen wakkeren de interesse voor dit type erfgoed aan en worden dus aangemoedigd. Het agentschap Onroerend Erfgoed neemt nooit zelf het initiatief tot toeristische valorisatie.

3. Zoals hoger geschetst, moet er nog bijkomend onderzoek gebeuren om te oordelen of deze schuilplaats voldoende erfgoedwaarde heeft. Het is nog niet duidelijk of het erfgoed van de Tweede Wereldoorlog de komende jaren een onderzoeksthema zal vormen. Het agentschap Onroerend Erfgoed neemt zelf nooit het initiatief tot restauratie.